

УДК 338.48

Самойлова О.О.¹, Віндюк А.В.²

¹ студ. гр. МТЕ-420 НУ «Запорізька політехніка»

² д-р пед. наук, проф. НУ «Запорізька політехніка»

ІСТОРІЯ РОЗВИТКУ ГОТЕЛЬНИХ ПІДПРИЄМСТВ В ХІХ-ХХ СТОЛІТТЯХ

У 19 столітті в Європі з'являються розкішні готелі, призначені для заможних клієнтів, таких як політики, високопоставлені офіцери та представники інтелігенції. Ці елітні готелі часто розташовувалися у великих адміністративних центрах або популярних місцях відпочинку та оздоровлення. До відомих прикладів належать «Badische Hof» в Баден-Бадені (Німеччина), заснований у 1801 році, та «Grand Hotel Schweizerhof» у Інтерлакені (Швейцарія), заснований у 1859 році. Водночас дослідження мінеральних вод сприяло створенню перших європейських бальнеологічних курортів, таких як Хайлігендамм, Нордерней та Травемюнд у Німеччині.

У другій половині 19 століття - на початку 20 століття, внаслідок стрімкого промислового розвитку, міста зазнали масової забудови, включаючи створення робітничих кварталів та спеціального типу житла – гуртожитків. У Франції, наприклад, підприємець Годен побудував три великі корпуси біля заводу обігрівальних приладів у Гізі для розміщення 1200 робітників. Кожен корпус мав великий двір, а на кожному поверсі були окремі квартири з туалетом та ванною кімнатою.

Ключовим етапом у рекламі готельного бізнесу стало видання у 1854 році в Великобританії першого довідника. Він містив деталі про 8 тисяч готелів, включаючи їхні адреси, кількість місць та опис послуг. Публікація цього довідника розпочала еру інформаційного просування готельних послуг,

і згодом подібні довідники, каталоги та буклети почали з'являтися в різних країнах, стаючи першими рекламними матеріалами для туризму.

У кінці 19 - на початку 20 століття в галузі гостинності відбулися значні зміни. Зросла кількість закладів гостинності, їх функціональність та якість обслуговування. Архітектура готелів модернізувалася, а також були розроблені стандарти обслуговування та декору. Особливо помітне збільшення кількості готелів та ресторанів відбулося в Європі та США. Наприклад, у Німеччині у 1913 році було 90 тисяч готелів, у Австро-Угорщині – 15 тисяч, в Росії у 1910 році – 4685 готелів. Розвиток готельної інфраструктури призвів до чіткої диференціації за розмірами, умовами проживання та рівнем обслуговування [1].

В елітних районах великих міст з'явилися готелі, призначені для дуже заможних клієнтів, таких як бізнесмени, політики та митці. Ці готелі надавали гостям високий рівень комфорту та відмінний сервіс, а уважний та доброзичливий персонал виконував усі бажання відвідувачів. Перший готель, створений спеціально для бізнесменів, був відкритий у 1908 році в Буффало (США) Елсвортом Статлером. Готель «Statler Hotel», побудований Статлером, був архітектурним шедевром того часу з просторим холлом, ліфтами, номерами з дорогими меблями, декоративними тканинами та якісною сантехнікою. Аналогічні готелі були відкриті в Лондоні («Piccadilly»), Амстердамі («Victoria», «American Hotel») та інших містах Європи.

На межі 19-го і 20-го століть гостинність стала важливою галуззю економіки багатьох країн. Вирішення питань будівництва готелів, навчання персоналу та ціноутворення було делеговано готельним асоціаціям, акціонерним товариствам та концернам. Наприклад, на початку 20-го століття виділявся «Лондонський синдикат власників готелів» та французький «Союз власників готелів». У 1906 році було створено «Міжнародний союз власників готелів», який об'єднав власників 1700 різноманітних готелів по всьому світу.

Значний прогрес у розвитку готельної сфери в Україні почався у другій половині 19 століття, зокрема в Києві та інших великих містах. Відкриття регулярного залізничного сполучення в 1889 році стало імпульсом для розвитку готелів, оскільки це призвело до зростання числа туристів, що прибувають до Києва. До появи залізниці в Києві особливо вирізнявся «Зелений готель», збудований у 1803-1805 роках, який належав Печерській Лаврі і був найвідомішим у 1850-х роках. До 1880 року в Києві було 15 готелів, які, крім надання харчування, пропонували послуги перевезення пасажирів та багажу. На початку 20 століття у центральній частині міста, зокрема на Хрещатику та прилеглих вулицях, було 64 готелі [2].

Сучасний етап розвитку готельної індустрії розпочався після Другої світової війни, коли туризм став популярним серед значної частини населення, особливо у розвинутих країнах. Зростання туристичної та ділової активності сприяло створенню великої мережі закладів розміщення, харчування та розваг у період з 1950-х по 1970-ті роки.

СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

1. Роглев Х. Й. Основи готельного менеджменту : навчальний посібник / Х. Й. Роглев. – К.: Кондор, 2005. – 408 с.
2. Історія, становлення та розвиток сфери гостинності. Pidru4niki. Режим доступу: https://pidru4niki.com/14170120/turizm/istoriya_stanovlennya_rozvitok_sferi_gostinnosti. (дата звернення: 27.02.2024)